

UiO : **Institutt for offentlig rett**

Det juridiske fakultet

Spenninger mellom ønsket om å digitalisere og godt lovspråk

Lovkonferansen 2019

Førsteamanuensis Jon Christian Fløysvik Nordrum

Institutt for offentlig rett/UiO

 @jcfnordrum

#lovkonferansen

Lovleseren

1. Leseren må **forstå** at rettsregler kan være relevante
2. Leseren må **finne** lovbestemmelsene (regelleting)
3. Leseren må **tolke** og **forstå** lovbestemmelsene (tolking)
4. Leseren må **anvende** lovbestemmelsene på sin sak (subsumsjon)

Princip 3: Muliggør **automatisk sagsbehandling**.

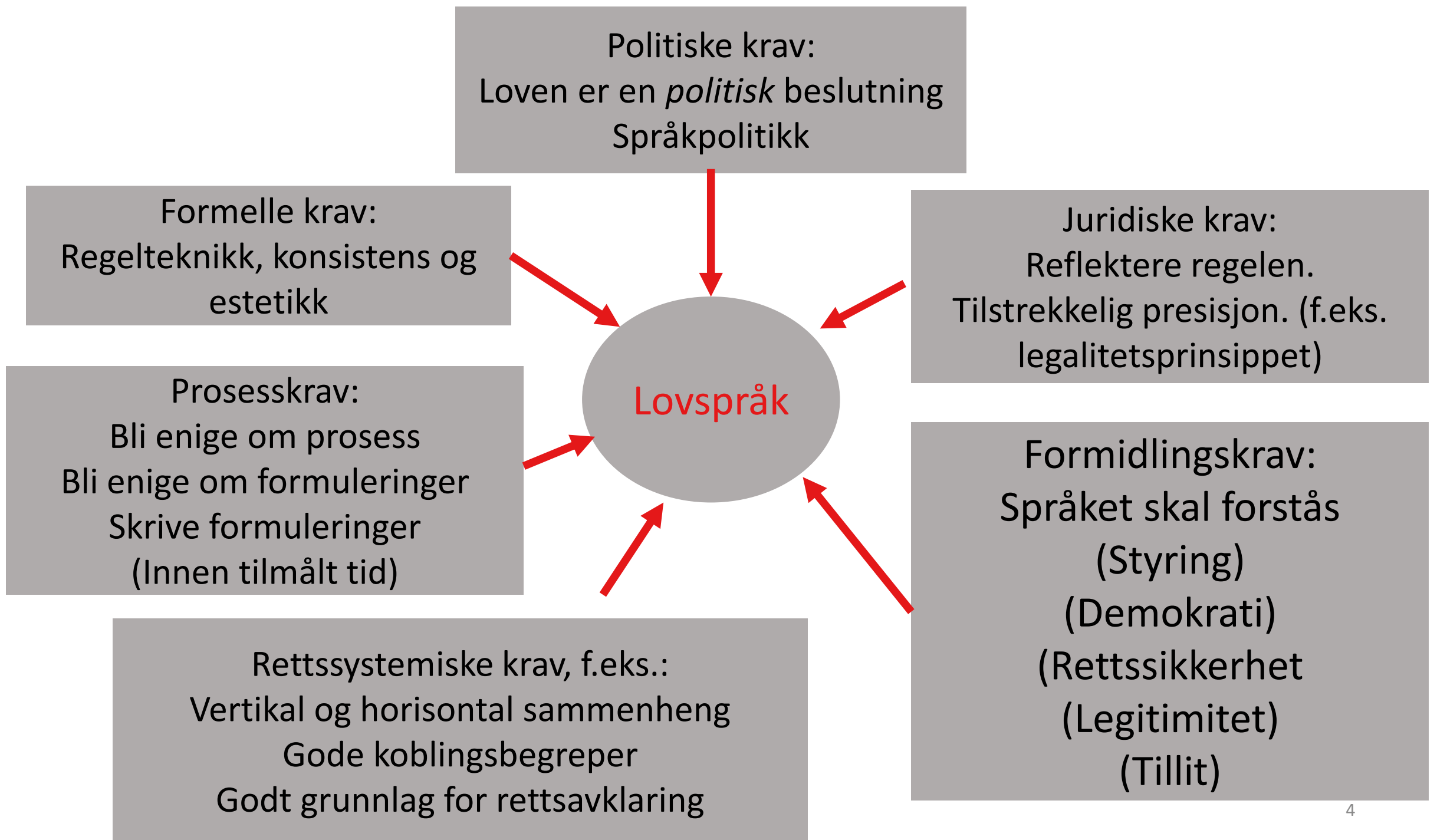

...

Det indebærer bl.a., at lovgivningen i udgangspunktet udformes, så der **anvendes objektive kriterier**, hvor det vurderes relevant og med klare og entydige begreber samt **fællesbegreber** frem for **særbegreber**.»

..

Komplekse regler med **mange skøn** og **undtagelser** er vanskelige at administrere og kan **hindre** en tilstrækkeligt effektiv eller digital myndighedsbetjening.

Politiske krav:
Loven er en *politisk* beslutning
Språkpolitikk

Formelle krav:
Regelteknikk, konsistens og
estetikk

Juridiske krav:
Reflektere regelen.
Tilstrekkelig presisjon. (f.eks.
legalitetsprinsippet)

Prosesskrav:
Bli enige om prosess
Bli enige om formuleringer
Skrive formuleringer
(Innen tilmålt tid)

Lovspråk

Formidlingskrav:
Språket skal forstås
(Styring)
(Demokrati)
(Rettssikkerhet)
(Legitimitet)
(Tillit)

Klarspråk

Rettsystemiske krav, f.eks.:
Vertikal og horisontal sammenheng
Gode koblingsbegreper
Godt grunnlag for rettsavklaring

Hva særpreger lovtekster?

- Henvender seg ikke til én leser, men til en ubestemt krets av personer
- Lovteksten er overordnet og abstrakt
- Lovteksten står uforandret over tid
- Lovteksten er meningstett
- Lovteksten tolkes og presiseres over tid i et komplekst samspill mellom ulike institusjoner og personer
- Til syvende og sist er det én riktig tolkning av lovteksten (gjeldende rett)
- Loven er fragmentarisk
- Loven bindes sammen av tverrgående lover og koblingsord

Hva særpreger lovtekster? (II)

- Loven danner grunnlag for et regelhierarki og et system
- Loven plasserer myndighet
- Loven skal ikke bestemme alt: Alle svar kan ikke leses ut av loven
- Loven skal ha virkninger i samfunnet og har konkrete virkninger for enkeltmennesket
- Loven skrives ikke av én forfatter, men av flere sammen og i ulike etapper.
- Mange skal bli enige om regler og om språk, mulighetene er mange
- Loven endres stykkevis og delt.
- Loven omhandler mangt og meget

Lov → Språk → Leser

Rett → Språk → Leser

Klart?

Klart?

Rett → Språk → Leser

Klart

Uklart

Uklart

Rett

Språk

Leser

Uklart

Klart

Uklart

Rett

Språk

Leser

Klart

Uklart

Uklart

Rett

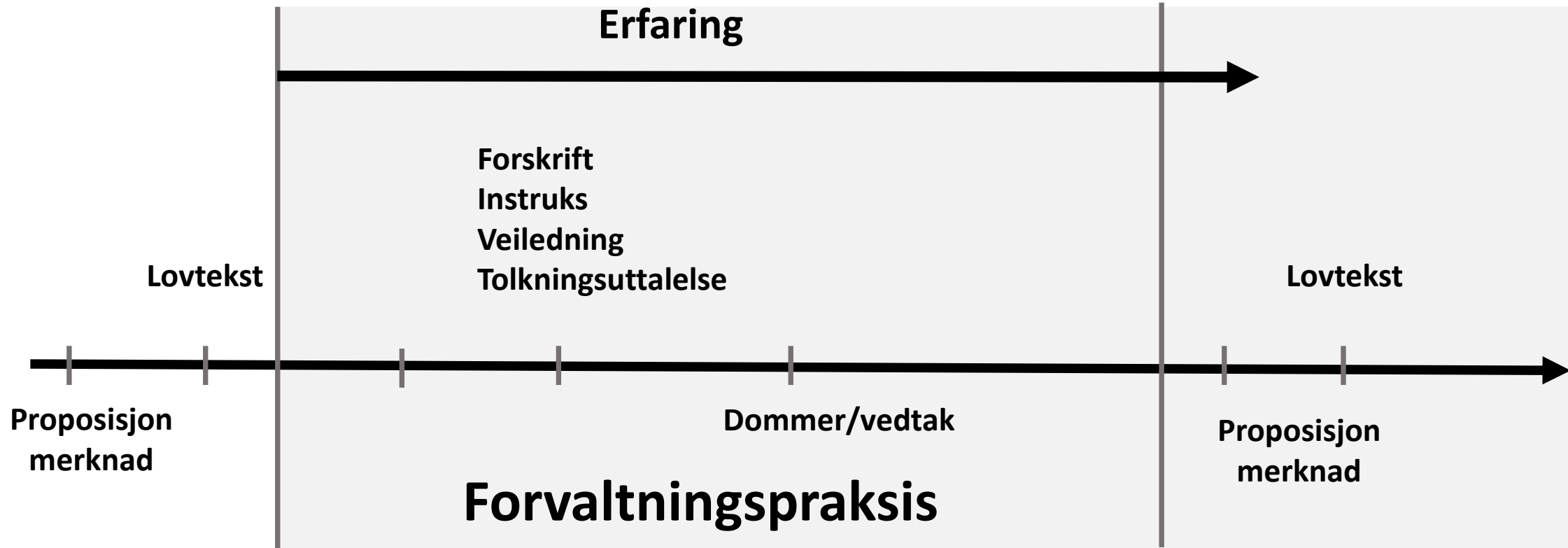
Språk

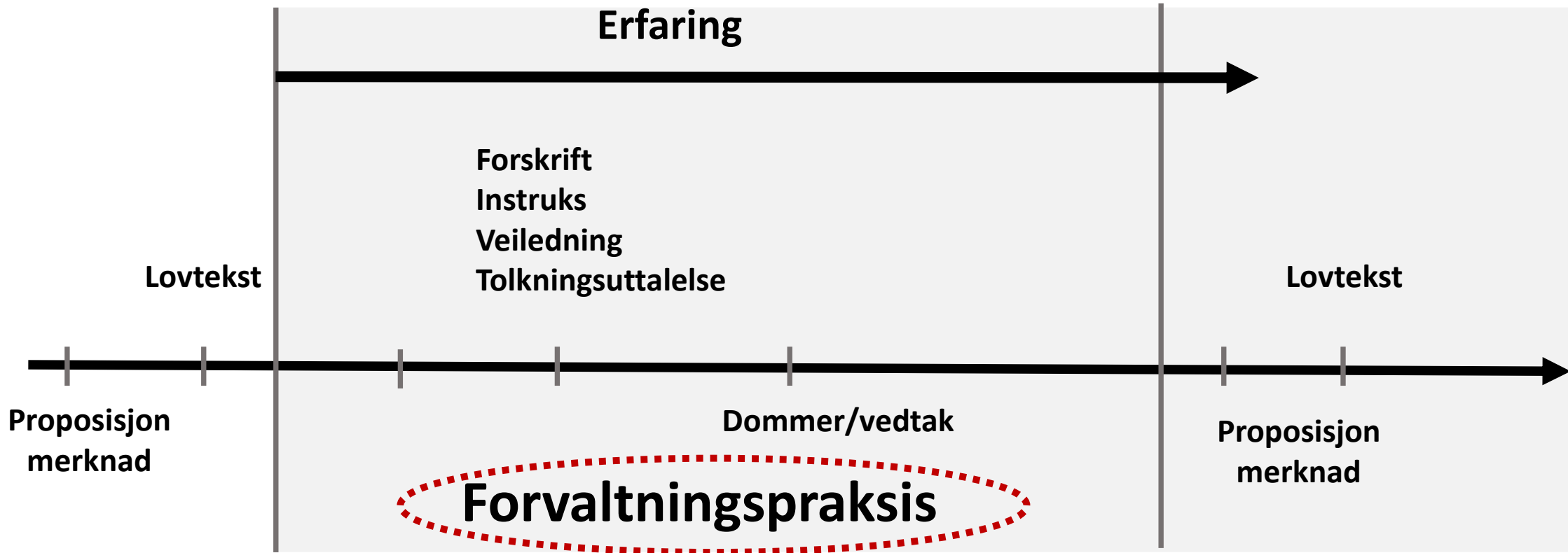
Leser

Klargjøring av rettstilstanden er bjelken i klar formidling av rettsregler.

Presiseringsmuligheter

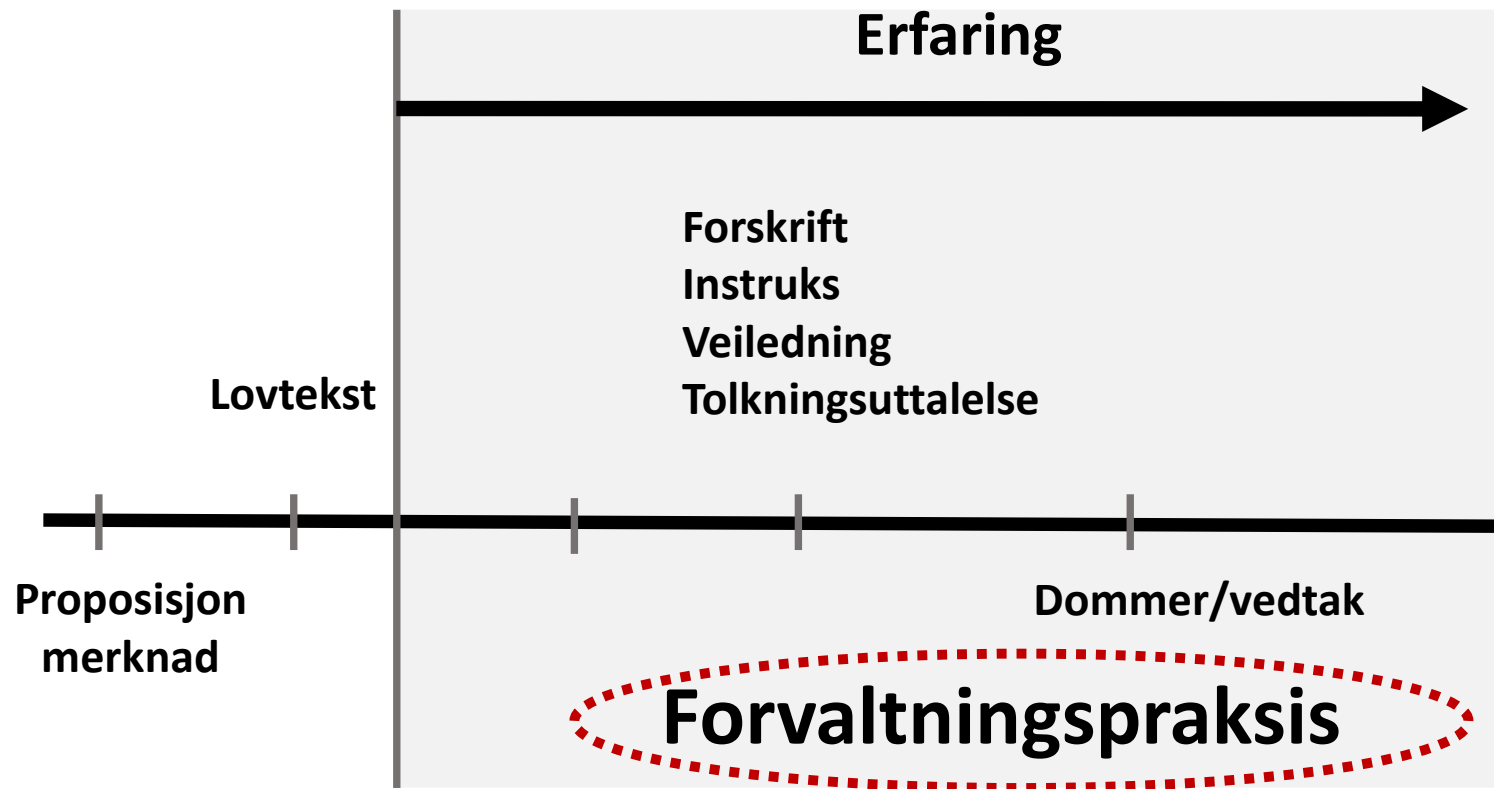

Presiseringsmuligheter

God systematisering og formidling av forvaltningspraksis internt og eksternt er viktig.

Presiseringsmuligheter

God systematisering og formidling av forvaltningspraksis internt og eksternt er viktig.

- Forsiden
- Forord
- Forkortelser
- ▼ Aksjer – aksjebytte
- ▼ Aksjer – aksjeinnskudd i oppstartsselskap
- ▼ Aksjer – ansattes erverv til underpris
- ▼ Aksjer – formue
- ▼ Aksjer – realisasjon
- ▼ Aksjer – utbytte
- ▼ Aksjeselskap mv. – allment
- ▼ Aksjeselskap mv. – konsernbidrag
- ▼ Aksjeselskap mv. – konserninterne overføringer
- ▼ Aksjesparekonto
- ▼ Akvakultur (fiskeoppdrett mv.)
- ▼ Alminnelig inntekt
- ▼ Arbeidsgiveravgift – avgiftsplikt og grunnlag

Skatte-ABC 2018/2019

Skatte-ABC utgis nå bare elektronisk. Skatte-ABC 2018/19 er en videreføring av Skatte-ABC 2018 som ble utgitt i juni 2018, og beskriver de materielle skattereglene som gjelder for inntektsåret 2018. I tillegg omtales endringer som gjelder for inntektsåret 2019.

Skatte-ABC 2018/19 skal være oppdatert med endringer i skattelovgivningen, rettspraksis, administrative uttalelser mv. per 27. november 2018. Forslag til skattelovendringer som ble fremmet i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 var ikke endelig vedtatt ved redaksjonens avslutning. Fremstillingen er her basert på Prop. 1 LS (2018-2019) og budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti. Fremstillingen må derfor sammenholdes med de endelige vedtak. Nytt emne i denne utgaven er "[Utland – kildeskatt på lønn for utenlandske arbeidstakere](#)".

Skatte-ABC suppleres og revideres bl.a. etter henvendelser i forskjellige sammenhenger, både fra etaten og publikum. For å gjøre Skatte-ABC bedre og mer brukervennlig oppfordrer vi etatens ansatte og andre brukere til å komme med innspill, f.eks. om stoff som savnes i boken, om formuleringer som er uklare/vanskelige å forstå eller hvor det er vanskelig å finne frem, herunder om det mangler stikkord bak i boken. Skattedirektoratet har stor nytte av slike innspill under arbeidet med boken. Det er særlig viktig å gjøre Skattedirektoratet oppmerksom på faglige problemstillinger hvor leseren er uenig i den løsningen som fremgår av SkatteABC. Innspill kan sendes på e-post til: skatte.abc@skatteetaten.no